

شبه‌ساز امتحان (پرسش و پاسخ و تست)

موضوع: مرجعیت و ولایت فقیه

هدف: سنجش تسلط بر مباحث تقلید، ولایت فقیه، تفاوت‌های آن‌ها و وظایف متقابل

این جزوه یک آزمون خودسنجی استاندارد و چالشی است که تمام نکات مهم این درس (از شرایط مرجعیت تا تفاوت آن با ولایت فقیه و وظایف متقابل مردم و رهبر) را می‌سنجد. پیشنهاد می‌کنم اول بدون نگاه کردن به پاسخ‌نامه، خودت را محک بزنی تا ببینی چقدر روی مفاهیم مسلط هستی.

بخش اول: تعاریف و مفاهیم (کوتاه پاسخ)

۱. دو مسئولیت مهم پیامبر (ص) و امامان که عقلاً ضروری است در دوران غیبت ادامه یابد، کدام‌اند؟
۲. اصطلاح «تفقه» در دین به چه معناست؟
۳. در جمهوری اسلامی ایران، تشخیص فقیه واجد شرایط برای رهبری جامعه بر عهده کدام نهاد است؟

بخش دوم: جاهای خالی را پر کنید

۴. تشکیل نظام و حکومت اسلامی بر دو پایه ..... و ..... استوار است.
۵. فقیه‌ی که توانایی سرپرستی و ولایت جامعه را دارد و قوانین الهی را در جامعه به اجرا درمی‌آورد، ..... می‌گویند.
۶. مراجعه انسان به متخصص دین (مرجع تقلید) برای یادگیری احکام، یک روش رایج ..... است.

بخش سوم: صحیح یا غلط؟

۷. انتخاب ولی فقیه مانند انتخاب مرجع تقلید است و هر کس می‌تواند به طور جداگانه برای خود ولی فقیه انتخاب کند. (ص / غ)
۸. مرجع تقلید باید «اعلم» باشد؛ یعنی از میان فقها از همه عالم‌تر باشد. (ص / غ)

۹. امیرالمؤمنین (ع) در عهدنامه مالک اشتر سفارش کرده‌اند که مدیر جامعه در به دست آوردن رضایت «خواص» بکوشد، زیرا خشم عمومی با رضایت خواص جبران می‌شود. (ص / غ)

۱۰. یکی از وظایف رهبر جامعه اسلامی، تصمیم‌گیری بر اساس مشورت با نخبگان و متخصصان است. (ص / غ)

بخش چهارم: سوالات تشریحی و استدلالی

۱۱. چرا مردم در انتخاب ولی فقیه باید به صورت دسته جمعی اقدام کنند و نمی‌توانند مانند مرجع تقلید، رهبران متفاوتی داشته باشند؟

۱۲. امام زمان (عج) در پاسخ به سؤال اسحاق بن یعقوب درباره «رویدادهای جدید» (حوادث واقعه) چه فرمودند؟

۱۳. سه مورد از وظایف «مردم» نسبت به رهبری را نام ببرید.

بخش پنجم: تست‌های چهارگزینه‌ای (شبه کنکور)

۱۴. کدام ویژگی مختص «ولی فقیه» است و جزو شرایط «مرجع تقلید» ذکر نشده است؟

الف) با تقوا و عادل بودن
ب) مدیر، مدبر و شجاع بودن

ج) زمان‌شناس بودن
د) اعلم بودن

۱۵. خرید کالای ایرانی توسط مردم که مانع تعطیلی کارخانه‌ها می‌شود، مصداق کدام یک از وظایف مردم نسبت به رهبری و حکومت اسلامی است؟

الف) استقامت و پایداری در برابر مشکلات
ب) افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی

ج) مشارکت در نظارت همگانی
د) اولویت دادن به اهداف اجتماعی بر منافع فردی

🔑 پاسخ‌نامه (کلید سوالات)

کوتاه پاسخ:

۱. مرجعیت دینی و ولایت ظاهری

۲. تلاش برای کسب معرفت عمیق در دین

۳. مجلس خبرگان

جاهای خالی:

۴. مشروعیت - مقبولیت

۵. ولی فقیه

۶. عقلی

صحیح/غلط:

۷. **غلط** (انتخاب ولی فقیه باید دسته‌جمعی باشد، زیرا اداره جامعه با یک رهبر و یک مجموعه قوانین امکان‌پذیر است)

۸. صحیح

۹. **غلط** (دقیقاً برعکس؛ باید رضایت عموم مردم را جلب کند، زیرا خشم مردم با رضایت خواص سودی نمی‌بخشد)

۱۰. صحیح

تشریحی:

۱۱. زیرا اداره جامعه تنها با یک مجموعه قوانین و یک رهبری امکان‌پذیر است؛ در غیر این صورت، هرج‌ومرج و تفرقه پیش می‌آید.

۱۲. فرمودند: «در مورد رویدادهای زمان به راویان حدیث ما (فقیهان) رجوع کنید که آنان حجت من بر شمایند و من حجت خدا بر آنها هستم».

۱۳. وحدت و همبستگی اجتماعی، استقامت در برابر مشکلات، افزایش آگاهی‌های سیاسی، مشارکت در نظارت همگانی (امر به معروف و نهی از منکر)، اولویت دادن به اهداف اجتماعی. (ذکر ۳ مورد کافی است).

تست‌ها:

۱۴. گزینه ب (مدیر و مدبر بودن و شجاعت از شرایط اختصاصی ولی فقیه برای اداره حکومت است)

۱۵. گزینه د